

Underfskudet. Denne Tilstand vedvarede fra 1866 til 1873, da erkjendtes og udtaltes det fra Fler-tallets Side, at det var mindre rigtigt, at man benyttede Kommunitetets Midler til egentlige Universitetsformaal, og at derfor Underfskudet enten burde dækkes af Universitetets egen Formue eller ved Tilfskud fra Statskassen. Man strøg Bestemmelsen om, at Underfskudet skulde dækkes af Kommunitetet, og man gav ikke noget Stats-tilfskud istedefor, men man lod Underfskudet dæk-kes af Universitetets Kapitalformue. Det følgende Finantsaar fremsatte da Regjeringen det Forslag, der er betegnet som selvstølgeligt, at det tidligere Tilfskud fra Kommunitetet atter skulde optages paa Finantsloven med, som der blev foreslaaet, 21,700 Rbd., altsaa imellem 43—44,000 Kr. Dette Forslag blev imidlertid forkastet, og man gav altsaa ikke det gamle Tilfskud til Universitetet, det var kun udgaaet under den Forudsætning, at Kommunitetet skulde dække det hele Underfskud. Dette blev saameget mere søleligt, som man netop i disse to Finantsaar 1873—74 og 1874—75 paalagde Universitetet at udrede omtrent 450,000 Kr. til Anlæget af den botaniske Have, hvorved der fremkaldtes et meget betydeligt Underfskud. Paa Finantsloven for 1875—76 bevilgedes om-sider et Statsilfskud af 150,000 Kr. Det blev altsaa faktisk et aarligt Tilfskud af 50,000 Kr. for hvert af disse tre Aar, det samme Beløb, som senere aarlig er blevet givet; men man har hver-ken fra Regjeringens eller Landsstingets Side anerkjendt, at dette Tilfskud af 50,000 Kr. var fuld Dækning for det Krav, Universitetet havde, og man har gjentagne Gange ogsaa derfor krævet et højere Tilfskud. Dette var ogsaa i sin Orden, thi Universitetet havde ligeledes fra ældre Tid Krav paa forskjellige Statsilfskud paa forskjellige Konti. Man havde fra ældre Tid af forskjellig Oprindelse — og jeg gaar her tilbage til forrige Aarhundrede — et aarligt Statsilfskud af ialt 7—8,000 Rbd. eller 14,000 Kr., som senere i 1842 blev forøget, da man henlagde det kirurgiske Akademi, der var et Statsinstitut, under Universitetet og lagde Byrden ved dette Akademi over paa Universitetet. I 1850—51, paa den første Finantslov, blev derfor Statens Tilfskud til Universitetet opført med om-trent 21,000 Kr., 10—11,000 Rbd. Men det følgende Aar traf man en noget anden Ordning, idet Staten overtog Afgifterne til Overbestyrelsen af Universitetet mod, at det tilsvarende Beløb af-lortedes i dette Tilfskud. Det blev derfor nedbragt til 6,400 Rbd. eller 12,800 Kr. som fast aarligt Tilfskud. Dette Tilfskud oppebar Universitetet i de følgende Finantsaar, men i 1857 henvendte Fi-nantsministeren sig til Kultusministeren, for at be-vege denne til paa Grund af Finantslovens tryk-ke Tilstand at lade dette Tilfskud foreløbig bortfalde, og det opførtes da ogsaa paa Finantsloven for det følgende Finantsaar, at dette Tilfskud skulde ude-lades foreløbig for det enkelte Finantsaar 1857—

58. Grunden var den, at Statens Finantsfer-vare tryk-ke, og at Universitetet paa Grund af de høje Kornpriser havde Overfskud, saaledes at det foreløbig kunde undvære dette Tilfskud, og Me-ningen var da den, at man foreløbig gav Af-fald derpaa under den Situation. Den vedvarede i de nærmest følgende Aar, og man lod derfor i de næstfølgende Aar dette Statsilfskud falde bort. Men nu har Forholdet forandret sig saaledes, at det er Universitetet, hvis Tilstand er tryk-ke, medens derimod Finantslovens Tilstand er særdeles god, og der er saaledes ingen Grund til, at det Offer, som dengang blev bragt fra Universitetets Side, skal vedvære længere. Ved Loven af 29de December 1862 blev der truffet en Bestemmelse om en Om-ordning af de forskjellige Museer, og det bestemtes da i denne Lovs § 5, at, naar Sammensmelt-ningen var fuldbyrdet, skulde det fastattes paa Finantsloven, hvilket aarligt Tilfskud Staten skulde yde til Universitetet som Vederlag for de Byrder, Universitetet overtog. Første Gang, dette skulde ske, var netop i Efteraaret 1864, altsaa under saa ugunstige Forhold for Staten som mulig, og da gjentog det samme sig. Af Hensyn til Fi-nantsloven tryk-ke Tilstand undlod man at kræve dette Tilfskud de første Aaringer, og senere har man ikke gjenoptaget dette Tilfskud, uagtet nu For-holdene ere saa væsentlig forandrede. Altsaa to Gange har Universitetet maattet bringe Offer og har bragt Offer paa Grund af Statskassens tryk-ke Tilstand, det er ikke mere end billigt, om det igeen faar et Vederlag, der svarer til det Tilfskud, det saaledes har mistet. Det Tilfskud, det skulde have paa den sidstnævnte Konto, er af Regjeringen i 1875 opgjort til 24,000 Kr., og lægges det til de andre 12,800 Kr., faae vi mellem 36 og 37,000 Kr., og dette, lagt til Kommunitetets Tilfskud af mellem 43 og 44,000 Kr., giver over 80,000 Kr. som et Tilfskud, Universitetet formentlig har et grundet Krav paa at erholde. Men jeg kan ikke erkjende, at dets Krav dermed standse. Der er endnu et Par Poster, som maa tages med i Be-tragtning. Den ene er botanisk Have. Den er bleven anlagt i et Omfang, som Universitetet al-deles ikke ønskede og aldeles ikke havde Trang til, er anlagt med langt større Omkostninger, end Uni-versitetet ønskede paa dets Konto og kræver et aarligt Tilfskud, der langt overstiger, hvad der be-høves at gives for Universitetets Skyld. Og saa dette er i sin Tid erkjendt fra Regjeringens Side, idet den i 1875 opgjorde det Beløb, som der burde falde Statskassen til Last for botanisk Have til 26,000 Kr. om Aaret. Man ser, at vi der-ved komme op over de 100,000 Kr., som der nu begjæres, og dette Krav blev saa meget mere be-søjet, som man i sin Tid strøg den Fordring, som Universitetet mente at have paa Andel i det Be-løb, der indkom ved Salget af den gamle bota-niske Have. Den nuværende Ordfører, det erede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg)